

ВИЗНАЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО РЕЖИМУ РУХУ ТА КІЛЬКОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ НА МАРШРУТАХ

DETERMINATION OF RATIONAL MOVEMENT REGIME AND NUMBER OF VEHICLES ON ROUTES

Віктор Біліченко, Сергій Цимбал, Сергій Коробов

Вінницький національний технічний університет

21021, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 95

An algorithm is developed which will allow to choose rational mode of traffic on the city route, as well as the optimal number and passenger capacity of buses.

Для обґрунтування використання різних режимів руху на основних маршрутах нами було використано оптимізаційний метод. Цей метод заснований на використанні даних про вхід і вихід пасажирів на зупиночних пунктах маршруту. Він враховує закономірності імовірнісних зв'язків між пасажирообігом зупиночних пунктів і міжзупиночними кореспонденціями. Змінною, що підлягає оптимізації, є доля автобусів N_k , які зупиняються у k -му зупиночному пункті. Для забезпечення обмеження на максимально допустимий інтервал руху автобусів як в звичайному, так і в експресному режимах, повинна виконуватись нерівність $0,5 < N_k < 0,8$. При інтервалі руху в звичайному режимі більше 11 хв. комбінований режим використовувати недоцільно.

Блок 1 (рис. 1) передбачає введення початкових даних: максимальний інтервал руху, максимальне завантаження перегону, час в наряді на маршруті.

Вибір подальшого напрямку розрахунку пропонує блок 2. Залежно від завантаження маршруту та інших факторів ми визначаємо доцільність використання на маршруті автобусів в звичайному режимі руху.

Блоки 3 та 11 призначені для введення коефіцієнту використання пасажиромісткості та часу обертв в звичайному режимі та в експресному режимі руху, відповідно. А блоки 16 та 20 призначені для введення цих показників для режиму маршрутного таксі. Блок 4 передбачає введення пасажиромісткості автобуса, який перевозить пасажирів в звичайному режимі руху.

Відповідно блок 12 передбачає введення пасажиромісткості автобуса, що перевозить пасажирів в експресному режимі руху, а блоки 17 та 21 передбачають введення пасажиромісткості автобусів в режимі маршрутного таксі.

Блок 5 визначає необхідну кількість автобусів указаної пасажиромісткості, потрібну для забезпечення максимально допустимого інтервалу руху в звичайному режимі руху. Завантаження перегонів, що припадає на обраховану кількість автобусів визначається в блоці 6.

В разі, коли обраховане завантаження перевищує максимальне (блок 7), необхідно повернутись до блоку 4, змінити пасажиромісткість та повторити обрахунки.

Доля залишкового завантаження визначається в блоку 8, а блок 9 порівнює її із значенням 40%. В разі перевищення вказаної межі необхідно збільшити кількість використаних автобусів на одиницю (блок 19), та повернутись до блоку 6 з метою повторних обрахунків до тих пір, поки не виконається умова.

Блок 10 пропонує використати експресний режим руху.

В разі використання експресного режиму руху необхідно ввести додаткові початкові дані (блок 11), вибрати пасажиромісткість автобусів (блок 12) та обрахуємо кількість транспортних засобів і інтервал руху (блок 13).

У випадку відмови від використання експресного режиму руху, пропонується використати паралельно до звичайного режиму руху, режим маршрутного таксі (блок 15). Далі блоки 16-18 повторюють дії блоків 11-13. В разі відмови і від експресного режиму руху та режиму маршрутного таксі обраховуємо кількість транспортних засобів і інтервал руху в звичайному режимі руху (блок 23).

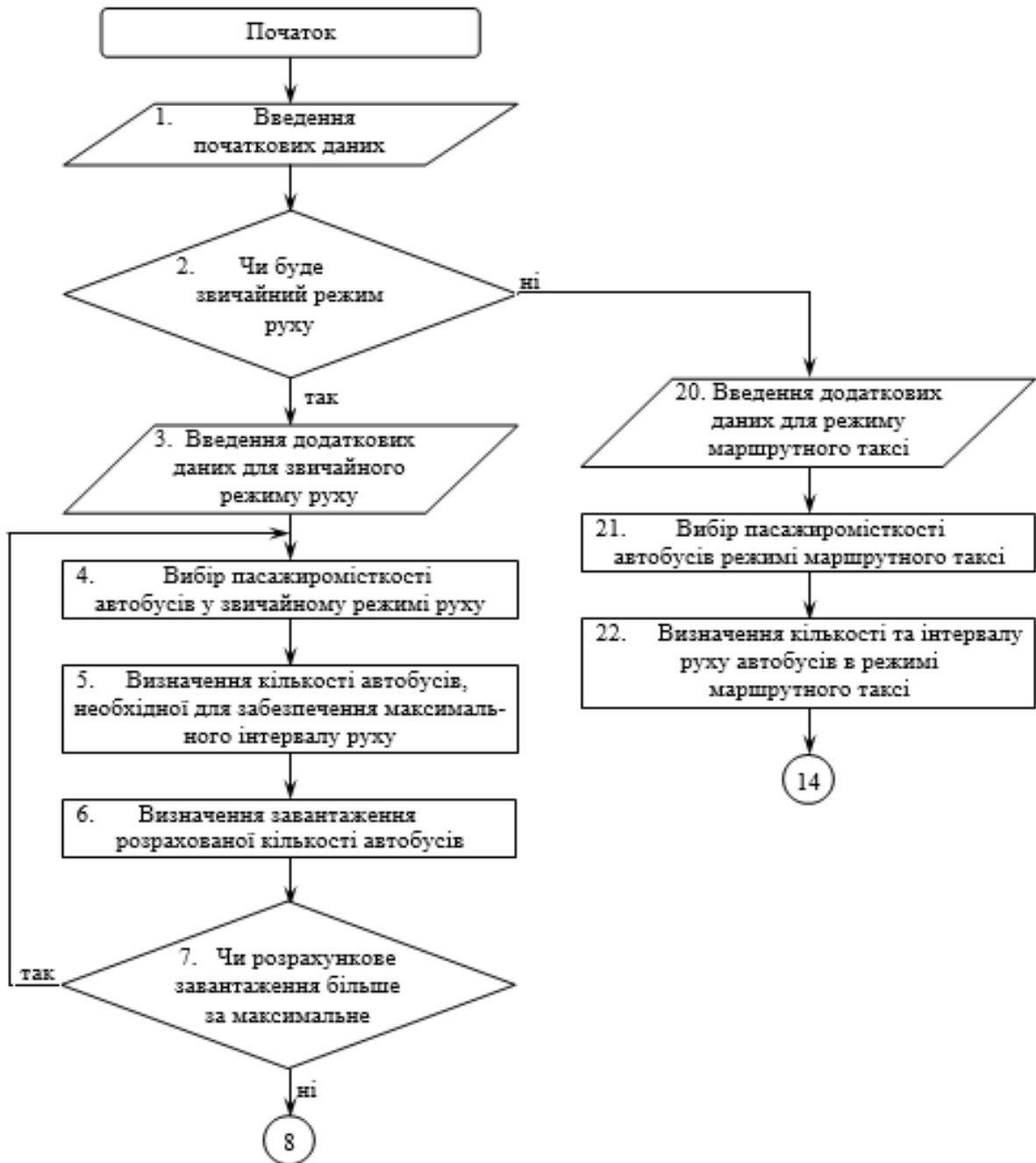

Рис. 1 – Алгоритм визначення режимів руху та кількості і пасажиромісткості автобусів на маршруті (початок)

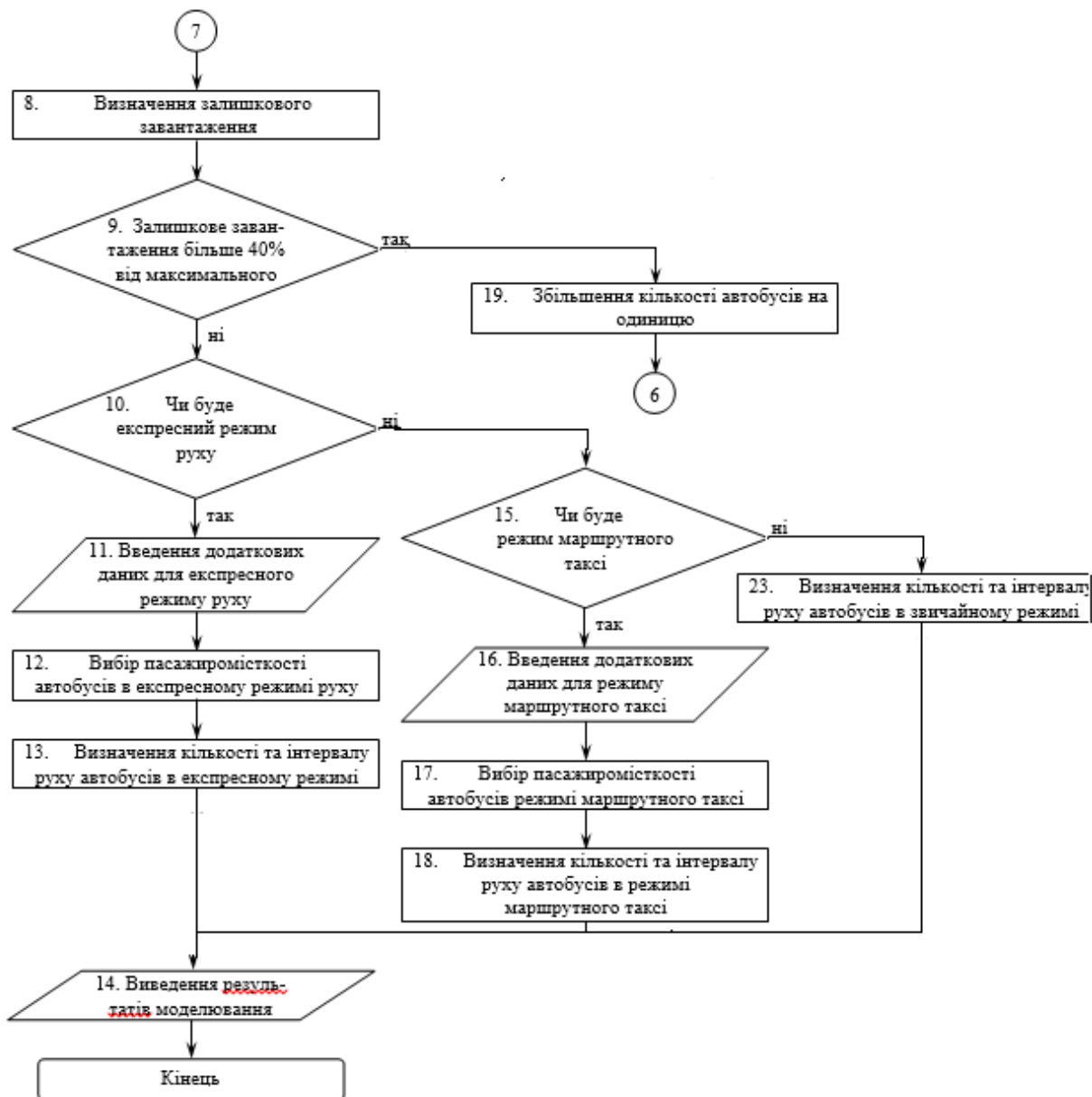

Рис. 1 – Алгоритм визначення режимів руху та кількості і пасажиромісткості автобусів на маршруті (закінчення)

Блоки 20-22 дозволяють вибрати пасажиромісткість автобусів та обрахувати їх кількість і інтервал руху для режиму маршрутного таксі у випадку використання тільки цього режиму. Виведення результатів моделювання виконує блок 14.

Реалізація наведеного алгоритму дозволить вибрати раціональний режим руху на міському маршруті, а також оптимальну кількість та пасажиромісткість автобусів.

Список літератури

1. Бідняк М. Н. Виробничі системи на транспорті: теорія та практика : монографія / М. Н. Бідняк, В. В. Біліченко. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2006. – 176 с.
2. Ігнатенко О. С. Організація автобусних перевезень в містах : [навч. посібник] / О. С. Ігнатенко. – К. : УТУ, 2002. – 196 с.
3. Спирин И. В. Организация и управление пассажирскими автомобильными перевозками / И. В. Спирин. – М.: Академия, 2003. – 400 с.